

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

Затверджено
На засіданні кафедри соціальної педагогіки
та соціальної роботи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри

доц. В.С. Корнят

**Силабус з навчальної дисципліни «Основи наукових соціальних досліджень»,
що викладається в межах ОПП Соціальна педагогіка першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 231 Соціальна робота**

Львів 2022 р.

Назва дисципліни	Основи наукових соціальних досліджень
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського,7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота, 231 Соціальна робота
Викладач (-і)	Столярик Ольга Юріївна, доктор філософії соціальної роботи, асистент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Пиріг Уляна Ярославівна, асистент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Контактна інформація викладача	електронна пошта: olha.stolyaruk@lnu.edu.ua контактний телефон: 0969615493 електронна пошта: Uliana.Spivak@lnu.edu.ua контактний телефон: 0964491086
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекційних/практичних занять (за попередньою домовленістю) (кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи, вул. Туган-Барановського, 7 (ауд.7). Передбачені онлайн консультації в Zoom. Для погодження часу онлайн консультацій слід надіслати запит на електронну пошту викладача
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/osnovy-naukovykh-sotsialnykh-doslidzhen https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=5018 (курс у Moodle)

Інформація про дисципліну	Дисципліна «Основи наукових соціальних досліджень» є нормативною дисципліною зі спеціальності 231 Соціальна робота для освітньої програми «Соціальна педагогіка», яка викладається в 3 семестрі в обсязі ___4___ кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Курс «Основи наукових (соціальних) досліджень» призначено для бакалаврів другого року денної та заочної форми навчання. Основна ідея курсу – дати студентам знання з загальних принципів та методології наукових досліджень, дослідницьких парадигм у соціальній роботі, методологічних принципів та підходів до організації та проведення наукового дослідження, практичних навичок і вмінь самостійної роботи, формування нових знань, прийомів вирішення наукових завдань, вмінь та навичок в області теорії і практики наукових досліджень, що дозволяють забезпечити якість досліджень у процесі написання курсових та кваліфікаційних робіт.
Мета та цілі дисципліни	<p>Мета нормативної навчальної дисципліни «Основи наукових соціальних досліджень» полягає у формуванні у студентів теоретичних знань та практичних навичок з загальних принципів та методології наукових досліджень, розуміння дослідницьких парадигм у соціальній роботі, методологічних принципів та підходів до організації та проведення наукового дослідження, практичних навичок і вмінь самостійної роботи з вирішення наукових завдань, вмінь та навичок в області теорії і практики наукових досліджень, що дозволяють забезпечити належну підготовку, написання та захист курсових (кваліфікаційних) та іншого роду наукових робіт.</p> <p>Завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сформулювати знання та розуміння загальних принципів, підходів та методології наукових досліджень, уявлення про науковий напрям, наукову тему, методологію та дослідницькі питання у соціальній роботі, розуміння специфіки наявних дослідницьких парадигм у соціальній роботі; • озброїти теоретичними та практичними знаннями про особливості процесу дослідження у соціальній роботі: його етапів, вибірки та загально-наукових та конкретно-наукових методів (інструментів), їх типологію та особливості застосування; • засвоїти знання щодо мультиметодних (змішаних) досліджень у соціальній роботі та інноваційні методи досліджень: нарративні дослідження, методологія фотоголос («photovoice»), використання обґрунтованої теорії («grounded theory»), дослідження в дії («action research»), дослідження за участю («participatory research»), етнографічні дослідження у соціальній роботі; • розвинути рефлексивність студентів як майбутніх дослідників, розуміння етичних принципів досліджень у соціальній роботі та партисипативний («за участю») характер досліджень; • розвинути розуміння логіки наукового дослідження, його наукового апарату та сформулювати навички його проведення на прикладі курсових робіт: вибір теми та обґрунтування її актуальності,

	<p>формулювання наукового апарату дослідження (об'єкт, предмет, мета, завдання, гіпотези, наукова новизна та практична цінність), кабінетне дослідження, вибір дослідницької парадигми, дизайну та методів (інструментів), формування вибірки, обробка, аналіз, представлення результатів, формулювання висновків, оформлення джерельної бази;</p> <ul style="list-style-type: none"> • озброїти навиками роботи із науковою літературою, науковими/бібліотечними репозиторіями та науко-метричними базами даних.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна навчальна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антонюк, В. С., Полонський, Л. Г., Аверченков, В. І., & Малахов, Ю. А. (2015). <i>Методологія наукових досліджень</i>. 2. Брикова, Т., Терешкін О. (2020). <i>Основи наукових досліджень: навчальний посібник</i>. Харків: ХДУХ. 103 с. 3. Важинський С.Е., Щербак Т І. (2016). <i>Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб.</i> С. Е. Важинський, Т І. Щербак. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 260 с. 4. Галаманжук, Л. Л., & Єдинак, Г. А. (2019). <i>Основи наукових досліджень: навч.-метод. посібник</i>. Кам'янець-Подільський: Рута.186 с. 5. Мальська, М., & Паньків, Н. (2020). <i>Основи наукових досліджень: навчальний посібник</i>. Львів: Видавництво ЛНУ імені Івана Франка. 212 с. 6. Носачова, Ю. (2020). <i>Основи наукових досліджень: підручник</i>. Київ: Видавничий дім «Кондор». 132 с. 7. Партико, З. В. (2020). <i>Основи наукових досліджень: підготовка дисертації. Інформаційні ресурси</i>, 10. <p>Додаткова навчальна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бевз, Г. М. (2019). Формування громадської думки щодо реформ методом «дослідження шляхом участі». <i>Збірник наукових праць «Вісник післядипломної освіти». Серія «Соціальні та поведінкові науки» К.: Вип, 8, 37.</i> 2. Бочелюк, В. Й., & Бочелюк, В. (2008). <i>Методика та організація наукових досліджень з психології</i>. К.: Центр учбової літератури. 3. Важинський С.Е., Щербак Т І. (2016). <i>Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб.</i> С. Е. Важинський, Т І. Щербак. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 260 с. 4. Гальченко, С. І., & Силка, О. З. (2015). <i>Основи наукових досліджень: навч.-метод. посіб.</i>

5. Єрошенко, К. М., & Семигіна, Т. В. (2018). Дослідження в дії у соціальній роботі: ролі дослідника. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету Україна*, (1), 123-126.
6. Кабаченко, Н., & Бойко, О. (2020). Наративний метод у професійній підготовці соціальних працівників. *Соціальна робота та соціальна освіта*, (5), 150-158.
7. Карагодіна, О., & Семигіна, Т. (2020). Розвивальний потенціал досліджень у соціальній роботі. *Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технології*, 13-14.
8. Повідайчик, О. С. (2019). *Теорія і практика професійної підготовки майбутніх соціальних працівників до науково-дослідницької діяльності* (Doctoral dissertation).
9. Сейко, Н., & Андрійчук, Н. (2020). Якісні та кількісні методи дослідження в курсі «Методологія наукових досліджень» для майбутніх соціальних працівників. *Нові технології навчання*, (94), 299-305.
10. Семигіна Т.В. (2020). Клієнти соціальної роботи як співдослідники. *Міжгалузеві диспути: динаміка та розвиток сучасних наукових досліджень: матеріали міжнар. наукової конф. Т.2.* (с. 33-35). Вінниця: МЦНД.
11. Семигіна, Т. (2019). Нові глобальні етичні принципи соціальної роботи. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*, (1), 70-85.
12. Семигіна, Т. (2020). Чи завжди цифри мають значення: Огляд парадигм дослідження у соціальній роботі. *Trajectoriâ Nauki= Path of Science*, 6(7), 3001-3011.
13. Семигіна, Т. (2021). *Дослідження у соціальній роботі: Антологія [упор. Т. Семигіна]*. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2021. 203 с.
14. Семигіна, Т. (2021). Критична парадигма досліджень у сучасній соціальній роботі. *Scholarly disputes in philosophy, sociology, political science, and history amidst globalization and digitalization : conference proceedings (pp. 96-99)*. Riga: Baltija Publishing,
15. Семигіна, Т. (2022). Методологія фотоголос (photovoice) у дослідженнях із соціальної роботи. *Social Work and Education*, Vol. 9, No. 3. pp. 210-225.
16. Семигіна, Т. В., Карагодіна, О. Г., & Дворяк, С. В. (2020). Цифровий формат досліджень із соціальної роботи: рефлексії практичного досвіду.
17. Сінчук, О. М., Берідзе, Т. М., Барановська, М. Л., Данілін, О. В., & Кальмус, Д. О. (2022). Основи наукових досліджень.
18. Собочан, А. М., Тереза, Б., & Стром-Готфрід, К. (2019). Етичні міркування у дослідженнях із

	<p>соціальної роботи. <i>Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму</i>, (1), 86-101.</p> <p>19. Тверезовська, Н. Т., & Вікторова, Л. В. (2017). Основи наукових досліджень: навчальний посібник.</p> <p>20. Ярошенко, А. А., & Семигіна, Т. В. (2019). Розпізнати нерівність: гендерний аналіз навчальних матеріалів у соціальній роботі. <i>Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Соціально-педагогічна</i>, (32), 183-198.</p> <p>Інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. https://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780195389678/obo-9780195389678-0008.xml 2. https://academic.oup.com/swr 3. https://www.youtube.com/watch?v=LIA1_RRID3A 4. https://www.youtube.com/watch?v=yoJH75DCxEc
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Денна форма навчання: 64 години аудиторних занять. З них 32 год – лекційні, 32 год – семінарські/практичні заняття та 56 годин самостійної роботи студентів</p> <p>Заочна форма навчання: 22 години аудиторних занять. З них 8 год – лекційні, 10 год – семінарські/практичні заняття та 102 години самостійної роботи студентів</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Інтегральна компетентність (ІК): ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК): ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людині громадянина в Україні. ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p>

	<p>Фахові компетентності (ФК):</p> <p>ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.</p> <p>ФК8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.</p> <p>Програмні результати навчання (ПРН):</p> <p>ПРН5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.</p> <p>ПРН9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.</p> <p>ПРН20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання.</p> <p>ПРН23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.</p>
Ключові слова	наука, дослідження в соціальній роботі, парадигми досліджень у соціальній роботі, науковий апарат, мультиметодні дослідження, методи дослідження, інструменти, дизайн дослідження, кабінетне дослідження
Формат курсу	Очний, заочний
теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Вступ до спеціальності», «Теорії соціальної роботи», «Деонтологія соціальної роботи».

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Пояснювально-ілюстративний, дослідницький, пошуковий (евристичний), проблемного викладу навчального матеріалу, інтерактивні та методи активізації навчання (бесіда, мозковий штурм, дискусія, робота в парах/групах тощо), наочні (презентації, демонстрація відеоматеріалів), проектувальні (створення проектів), робота з навчально-методичною літературою.</p>
<p>Необхідні обладнання</p>	<p>Під час викладання навчальної дисципліни використовуються: комп'ютер, мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: <i>Впродовж семестру:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Семінарські заняття: (12 балів) - 6 семінарів по 2 бали. • Практичні заняття (30 балів) – 10 по 3 бали (30). • Самостійна робота (8 б.): <ul style="list-style-type: none"> №6-7: анкета та питання інтерв'ю: 2 бали; №8 – підбір наукових джерел – 2 б.; № 10 - реферат – 4 бали. <p><i>Іспит – 50 балів</i></p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що завдання самостійної роботи до кожної теми, виконані здобувачами вищої освіти, будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання запланованих видів навчальної роботи та двох колоквиумів.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>

	<p>Політика виставлення балів. Засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу з навчальної дисципліни перевіряється шляхом усного опитування, поточного контролю знань, оцінки умінь аналізувати проблемні ситуації шляхом вирішення практичних завдань. Водночас обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність здобувача вищої освіти під час семінарського заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за практичні та семінарські заняття, завдання самостійної роботи та іспит.</p>
<p>Питання до іспиту</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття науки та її функцій. Наукова діяльність та глобалізація науки. 2. Структура і класифікація науки. Наука як соціальний інститут. 3. Наукове дослідження – основна форма розвитку науки. 4. Місце і роль досліджень у соціальній роботі. 5. Напрями досліджень у соціальній роботі: розвиток теорії та методології, дослідження для розвитку практики, вивчення менеджменту соціальної роботи. 6. Підходи до розуміння дослідницьких проблем (питань) у соціальній роботі. Схема постановки дослідницької проблеми. 7. Тема наукового дослідження. Обґрунтування актуальності теми. 8. Об'єкт, предмет дослідження. Мета та завдання дослідження. Розуміння гіпотез у дослідженні. 9. Наукова новизна та практична цінність дослідження. 10. Поняття «методологія» та «метод» в наукових дослідженнях з соціальної роботи. Формування наукового методу. 11. Фундаментальна методологія. Загально-філософський метод. Загально-наукові методи. Конкретно-наукові методи. 12. Теоретико-методологічні основи досліджень у соціальній роботі. Емпіричні основи досліджень у соціальній роботі. 13. Загальнонаукові методи пізнання: аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія, моделювання, порівняння, узагальнення, систематизація. 14. Процес дослідження у галузі соціальної роботи. Методологічні принципи досліджень у соціальній роботі. 15. Наукові підходи до досліджень у соціальній роботі: хронологічний (історичний), термінологічний, системний, професійно-діяльнісний, праксеологічний, екзистенціально-гуманістичний, рефлексивно-інноваційний, культурологічний, соціокультурний, формальний підходи. 16. Понятійний апарат соціальної роботи та сукупність понять, категорій, термінів. Науково-

	<p>методичний апарат. Теоретичний доробок соціальної роботи.</p> <p>17. Емпіричне дослідження та його методи: спостереження, бесіда, анкетування, інтерв'ю, тестування, лонгітюдне дослідження.</p> <p>18. Праксометричні методи: аналіз офіційних та аналіз особистих документів, біографічний метод, аналіз продуктів діяльності. Метод узагальнення незалежних характеристик. Вимірювання. Вивчення літератури.</p> <p>19. Вивчення передового досвіду в соціальній роботі.</p> <p>20. Партиципативний характер досліджень із соціальної роботи. Рівні залучення досліджуваних: особистісний, груповий, рівень громади та дослідників.</p> <p>21. Поняття «парадигма» у науці. Види парадигм досліджень у соціальній роботі. Позитивістська, інтерпретативна та критична парадигми у дослідженнях з соціальної роботи.</p> <p>22. Філософське підґрунтя позитивістської парадигми. Методологія позитивістської парадигми досліджень у соціальній роботі: експериментальні, квазі-експериментальні, кореляційні (статистичні) та інші дослідження. Методи збору інформації: експерименти, опитування (анкетування та інтерв'ю). Позиція дослідника.</p> <p>23. Інтерпретативна парадигма досліджень у соціальній роботі. Філософське підґрунтя. Методологія інтерпретативної парадигми досліджень у соціальній роботі: феноменологія, обґрунтована теорія, етнографія, вивчення випадків, описовий, тематичний, історичний, Delphi. Методи збору інформації: відкрите спостереження або інтерв'ю, фокус-групи тощо. Позиція дослідника.</p> <p>24. Критична парадигма досліджень у соціальній роботі. Філософське підґрунтя. Методологія критичної парадигми досліджень у соціальній роботі: феміністичні дослідження, дослідження в дії, критична етнологія тощо. Методи збору інформації: відкрите спостереження або інтерв'ю, фокус-групи тощо. Позиція дослідника.</p> <p>25. Багатометодні (змішані) підходи та інтегровані дослідницькі дизайни.</p> <p>26. Наративні дослідження.</p> <p>27. Методологія фотоголос (photovoice) у дослідженнях із соціальної роботи.</p> <p>28. Використання обґрунтованої теорії («grounded theory») у дослідженнях із соціальної роботи.</p> <p>29. Дослідження в дії («action research»).</p> <p>30. Етнографічні дослідження у соціальній роботі.</p> <p>31. Етичні принципи досліджень у соціальній роботі. Позиції дослідника. Особливості моделі «Дія – рішення».</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1	<p>Тема 1. Наука як система пізнання світу. Призначення досліджень у соціальній роботі.</p> <p>Поняття науки та її функцій. Наукова діяльність та глобалізація науки. Структура і класифікація науки. Наука як соціальний інститут. Наукове дослідження – основна форма розвитку науки. Місце і роль досліджень у соціальній роботі.</p>	<p>Лекція, 2 год</p> <p>Семінарське заняття, 2 год</p> <p>Самостійна робота, 5 год.</p>	<p>Основна: 1,3,4,5</p> <p>Додаткова: 1, 3, 4, 7</p> <p>Інтернет-ресурси</p>	<p>Опрацювати матеріали лекції.</p> <p>Семінар</p> <p>Розкрити питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що означає поняття наука? 2. Що є функцією науки? 3. Розкрийте найбільш розповсюджені підходи до розуміння науки. 4. Поясніть відмінність понять «знання» та «інформація». 5. Яке місце в наукових знаннях займає теорія? 6. Що розуміють під поняттям «теоретичний об'єкт»? 7. Яким чином з'являються теоретичні об'єкти у соціальній роботі? <p>Самостійна робота: Підготовка до семінару.</p>	1 тиждень

2-3	<p>Тема 2-3. Наукові дослідження у соціальній роботі: наукова проблема, наукова тема. Науковий апарат та логіка дослідження. Напрями досліджень у соціальній роботі: розвиток теорії та методології, дослідження для розвитку практики, вивчення менеджменту соціальної роботи. Підходи до розуміння дослідницьких проблем (питань) у соціальній роботі. Схема постановки дослідницької проблеми. Тема наукового дослідження. Обґрунтування актуальності теми. Об'єкт, предмет дослідження. Мета та завдання дослідження. Розуміння гіпотез у дослідженні. Наукова новизна та практична цінність дослідження.</p>	<p>Лекція, 4 год Семінарське заняття, 4 год Самостійна робота, 3 год.</p>	<p>Основна: 1,2,4,6 Додаткова: 1, 3, 4, 7, 10, 12 Інтернет-ресурси</p>	<p>Опрацювати матеріали лекції. Семінар (у форматі дискусійної панелі) Розкрити питання: 1. Що є джерелом наукових проблем у соціальній роботі? 2. Чим відрізняється «наукова проблема» від « наукового напрямку»? 3. Наведіть приклад та розкрийте особливості дослідницької проблеми. 4. Розкрийте логічні правила постановки проблеми. 5. Яке головне завдання стоїть перед дослідником при формулюванні теми дослідження? 6. Розкрийте основні вимоги до формулювання теми дослідження. 7. Що може допомогти у виборі теми дослідження? Самостійна робота: Підготовка до семінару.</p>	2-3 тиждень
4	<p>Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження в соціальній роботі. Поняття «методологія» та «метод» в наукових дослідженнях з соціальної роботи. Формування наукового методу. Фундаментальна методологія. Загально-філософський метод. Загально-наукові методи. Конкретно-наукові методи. Теоретико-методологічні основи досліджень у соціальній</p>	<p>Лекція, 2 год Семінарське заняття, 2 год</p>	<p>Основна: 1,3,4,6 Додаткова: 1, 3, 4, 7, 10, 12, 17 Інтернет-ресурси</p>	<p>Опрацювати матеріали лекції. Семінар Розкрити питання: 1. Фундаментальна методологія. Загально-філософський метод. Загально-наукові методи.</p>	4 тиждень

	роботі. Емпіричні основи досліджень у соціальній роботі.			2.Конкретно-наукові методи. 3. Теоретико-методологічні основи досліджень у соціальній роботі. 4. Емпіричні основи досліджень у соціальній роботі. Самостійна робота, 6 год.: Підготовка до семінару.	
5	Тема 5. Загальнонаукова та конкретно-наукова методологія та методологічні принципи та підходи до досліджень у соціальній роботі. Загальнонаукові методи пізнання. Аналіз і синтез. Індукція та дедукція. Аналогія і моделювання. Порівняння, узагальнення, систематизація. Процес дослідження у галузі соціальної роботи. Наукові підходи до досліджень у соціальній роботі: хронологічний (історичний), термінологічний, системний, професійно-діяльнісний, праксеологічний, екзистенціально-гуманістичний, рефлексивно-інноваційний, культурологічний, соціокультурний, формальний підходи.	Лекція, 2 год Практичне заняття, 2 год Самостійна робота, 6 год.	Основна: 3,4,5 Додаткова: 1, 3, 4, 7, 10, 12, 17 Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції. Практичне завдання: Розробити презентацію із представленням наукових підходів до досліджень у соціальній роботі та їх специфіки. Самостійна робота – 6 год.: Розкрити питання: Підготовка до практичного заняття.	5 тиждень
6-7	Тема 6-7. Методи емпіричного та теоретичного дослідження у соціальній роботі. Понятійний апарат соціальної роботи та сукупність понять, категорій, термінів. Науково-методичний апарат. Теоретичний доробок соціальної роботи. Теоретичний рівень дослідження: абстрагування, уявний експеримент, класифікація, герменевтичні методи. Емпіричне дослідження та його методи: спостереження, бесіда, анкетування, інтерв'ю, тестування, лонгітюдне дослідження. Праксометричні методи: аналіз офіційних та аналіз особистих документів, біографічний метод, аналіз	Лекція, 4 год. Семінарське заняття, 4 год Самостійна робота, 6 год.	Основна: 3,4,6 Додаткова: 4, 7, 10, 12, 17 Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції. Семінар Розкрити питання: Класифікація методів дослідження за В.Лютим: загальнонаукові, педагогічні, соціологічні, психологічні (формат – презентація). Самостійна робота, 6 год. 1. Розробити анкету з	6-7 тиждень

	продуктів діяльності. Метод узагальнення незалежних характеристик. Вимірювання. Вивчення літератури. Психолого-педагогічне обстеження. Вивчення передового досвіду в соціальній роботі.			змішаним (закритим та відкритим форматом питань) та преамбулу до неї (15 питань). 2. Скласти план структурованого інтерв'ю (10 запитань).	
8	Тема 8. Наукове дослідження як форма підготовки здобувачів вищої освіти: алгоритм підготовки, написання та презентації студентських наукових робіт. Вибір теми та обґрунтування актуальності дослідження, оформлення вступу. Огляд та систематизація наукової літератури за темою дослідження (аналіз стану вивчення наукової проблеми). Робота із науко-метричними базами. Виклад загальних підходів та методів дослідження, їх аргументація. Опис проведених теоретичних або експериментальних досліджень. Аналіз та висвітлення результатів дослідження. Висновки та оформлення використаних джерел і додатків. Підготовка до захисту проектів наукових робіт та курсової роботи.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год Самостійна робота, 6 год.	Основна: 1,3,4 Додаткова: 1, 3, 4, 7, 10, 12, 17 Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції. Практичне заняття: Сформулювати тему власного наукового дослідження курсової роботи) та аргументувати актуальність визначити предмет та об'єкт дослідження, мету та завдання. Самостійна робота, 6 год. Скласти список огляду наукової літератури за темою дослідження протягом останніх 3-ьох років (не менше 20 джерел, з яких 10 – іноземною мовою). Оформити їх згідно ДСТУ 2015.	8 тиждень
9	Тема 9. Партиципативний характер досліджень у соціальній роботі. Залучення клієнтів соціальної роботи до досліджень. Рівні залучення клієнтів: особистісний, груповий, рівень громади та дослідників. Специфіка формування дизайну вибірки та методи формування вибіркової сукупності ту кількісних дослідженнях (ймовірнісна, стратифікаційна), ii	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год	Додаткова: 1, 3, 4, 7, 10, 12, 17 Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції Практичне завдання: Підготувати есе щодо особливостей залучення клієнтів до досліджень у соціальній роботі. Обрати конкретний метод формування	9 тиждень

	репрезентативність. Відбір респондентів для якісних досліджень: метод відбору інформантів (снігова куля, максимальної варіації тощо), критерії відбору респондентів.	Самостійна робота, 6 год.		вибірки дослідження згідно теми та дизайну власного дослідження, аргументувати його. Самостійна робота, 6 год. Підготовка до семінару.	
10	Тема 10: Парадигми досліджень у соціальній роботі: огляд та порівняння. Поняття «парадигма» у науці. Види парадигм досліджень у соціальній роботі: позитивістська, інтерпретативна та критична.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год (презентація, дискусія). Самостійна робота, 6 год.	Додаткова: 13, 14 Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції Практичне завдання: Розробити блок-схему порівняння парадигм досліджень у соціальній роботі. Самостійна робота, 6 год. Підготувати реферат на тему: «Наукові парадигми у дослідженнях із соціальної роботи: особливості дизайну та методології».	10 тиждень
11-12	Тема 11-12. Позитивістська та інтерпретативна парадигми досліджень у соціальній роботі. Філософське підґрунтя позитивістської та інтерпретативної парадигми. Методологія та методи позитивістської парадигми досліджень у соціальній роботі: експериментальні, квазі-експериментальні, кореляційні (статистичні) та інші дослідження. Методи збору інформації: експерименти, опитування (анкетування та інтерв'ю). Позиція дослідника. Методологія інтерпретативної парадигми досліджень у соціальній роботі: феноменологія, обґрунтована теорія, етнографія, вивчення випадків, описовий, тематичний, історичний, Delphi. Методи збору інформації: відкрите спостереження або інтерв'ю,	Лекція, 4 год. Практичне заняття, 4 год (презентація, дискусія). Самостійна робота, 6 год.	Додаткова: 6, 7, 9, 12, 13 Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції Практичне завдання (на вибір): 1. Підготувати презентацію про позитивістську парадигму досліджень у соціальній роботі та підібрати дві публікації у GoogleScholar, які висвітлюють результати дослідження, що ґрунтується на позитивістській парадигмі дослідження, здійснити їх аналіз (самостійна робота, 3	11-12 тиждень

	фокус-групи тощо. Позиція дослідника.			год). 2. Підготувати презентацію про інтерпретативну парадигму досліджень у соціальній роботі та підібрати дві публікації у GoogleScholar, які висвітлюють результати дослідження, що ґрунтується на інтерпретативній парадигмі дослідження, здійснити їх аналіз (оформлення презентацій - самостійна робота, 3 год)	
13	Тема 13. Критична парадигма досліджень у соціальній роботі. Філософське підґрунтя. Методологія критичної парадигми досліджень у соціальній роботі: феміністичні дослідження, дослідження в дії, критична етнологія тощо. Методи збору інформації: відкрите спостереження або інтерв'ю, фокус-групи тощо. Позиція дослідника.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год Самостійна робота, 4 год.	Додаткова: 5, 7, 9, 12, 13, 14 Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції Практичне завдання: Підготувати презентацію про критичну парадигму досліджень у соціальній роботі із прикладами її використання. Самостійна робота, 4 год. Підготовка до семінару. Підібрати публікацію до презентації у GoogleScholar, які висвітлюють результати дослідження, що ґрунтуються на критичній парадигмі дослідження.	13 тиждень
14-15	Тема 14-15. Мультиметодні дослідження у соціальній роботі та інноваційні методи дослідження: нарративні дослідження, етнографія, методологія «фотоголос», обґрунтована теорія, дослідження в дії.	Лекція, 4 год. Практичне заняття, 4 год	Додаткова: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16 Інтернет-	Опрацювати матеріали лекції Практичне завдання: Підготувати презентацію (на вибір) та розкрити зміст і	14-15 тиждень

	<p>Багатометодні (змішані) підходи та інтегровані дослідницькі дизайни. Наративні дослідження. Методологія фотоголос (photovoice) у дослідженнях із соціальної роботи. Використання обґрунтованої теорії («grounded theory») у дослідженнях із соціальної роботи. Дослідження в дії («action research»). Етнографічні дослідження у соціальній роботі.</p>	Самостійна робота, 2 год.	ресурси	<p>особливості: Наративні дослідження. Методологія фотоголос (photovoice) у дослідженнях із соціальної роботи. Використання обґрунтованої теорії («grounded theory») у дослідженнях із соціальної роботи. Дослідження в дії («action research») Дослідження за участю («participatory research») Етнографічні дослідження у соціальній роботі. Самостійна робота, 2 год. (оформлення презентації)</p>	
16	<p>Тема 16. Етика досліджень у соціальній роботі. Модель «Дія – рішення» Етичні принципи досліджень у соціальній роботі. Позиції дослідника. Рефлексивність у дослідженнях із соціальної роботи. Особливості моделі «Дія – рішення».</p>	<p>Лекція, 2 год. Практичне заняття, 2 год</p>	<p>Основна 2,3 Додаткова: 7, 11, 12, 16, 18</p>	<p>Опрацювати матеріали лекції Практичне завдання: Підготувати презентацію (на вибір) та розкрити зміст і особливості: 1. Етичні принципи досліджень у соціальній роботі. 2. Порушення етики дослідження у соціальній роботі та етичні дилеми. 3. Модель «дія-рішення» у дослідженнях із соціальної роботи. Розкрийте приклади</p>	16 тиждень

				порушення етики у дослідження із соціальних наук (2-3 випадки), аргументуйте.	
--	--	--	--	---	--